Ч. 272 Второк 5 (17) грудня 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтовоі.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтовоі.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провинциі:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Проект полїпшеня долї учителїв народних.

На послїднїй сесиї поручив Сойм Видїлови краєвому подумати над справою полїпшеня биту материяльного учителїв народних, а передовсїм над підвисшенєм платнї учителям в четвертій клясї т. є. в малих містах і місточках; дальше над справою признаня додатку на помешканє учителям молодшим на селї, а також над заведенєм пільг в оплатї 10 проц., котру учителї складають при іменованю в користь фонду емеритального.

Повисшою справою заняв ся Видїл краєвий з правдивою прихильностию і в порозуміню з краєвою Радою шкільною та по докладнім і всестороннім розслїдї відносин, постановив предложити Соймови проект зміни обовязуючого тепер закона о правних відносинах стану учительского, котра то зміна має на цїли значне підвисшенє платнї учителям народним, не лиш в четвертій клясї, т. є. в менших містах і місточках, але також учителям пятої кляси т. є. в громадах сільских.

В справоздавю своїм підніс Видїл краєвий, що хотячи позискати сили учительскі для шкіл сільских, котрих брак дає ся доси так дуже почувати, і єсть одним з головних причин так великої скількости кляс безчинних, потреба конче полїпшити бит учителїв також в послїднїй клясї платнї т. є. в громадах сільских.

Після мнїня краєвої Ради шкільної єсть в школах сільских системізованих посад старших учителїв 3.687, а з того числа після обовязуючого нинї закона єсть лиш до 15 проц. посад або до 552 посад привязана платня 400 зр. (не числячи додатку); до 20 проц. або 736 посад єсть привязана платня 350 зр., а до 65 проц. або 2.399 посад єсть привязана платня 300 зр. Платнї ті показують ся однакож так недостаточними, що з послїдного числа 2.399 посад учительских з платнею 300 зр. єсть лиш 894 обсаджених стало, а прочі 1505 посад суть обсаджені або тимчасово учителями найчастійше не маючими кваліфікациї, або й зовсїм не суть обсаджені. То найлїпший доказ, що платня 300 зр. на селї мимо додатку в видї помешканя не вистає.

Видїл же краєвий висказав переконанє, що подані краєвою Радою шкільною числа так богато говорять, що в виду них не потреба близшого мотивованя внесеня о полїпшенє платнї в громадах сільских. В виду тих жертв, які край робив і робить на школи народні, полишенє на дальше того стану річи було би — на погляд Видїлу краєвого — зруйнованєм в значній части плодів дотеперішних змагань і накладів.

Зміни, які Видїл краєвий предложив в обовязуючім законї о правних відносинах стану учительского, суть слїдуючі:

В малих містах і місточках в четвертій клясї побирали доси народні учителї в половинї посад кождого повіта 500 зр., в другій половинї 450 зр. Після нового проекту визначено платню (без процентового обмеженя до поодиноких повітів) для 25 проц. посад 600 зр; для 35 проц. посад 500 зр.; для 40 проц. посад 450 зр. До найвисшої платнї 600 зр. в тій клясї можуть бути посунені лиш учителї управляючі школами о пять або більше клясах, а також такі учителї таких же шкіл, котрі мають іспит кваліфікацийний для шкіл видїлових.

Обмеженє то заведено длятого, щоби в малих містах і місточках для шкіл 5 і більше клясових особливо же мужеских, маючих у висших клясах виразний напрям торговельно-промисловий, позискати відповідно укваліфікованих учителїв, уздібнених специяльно в тім напрямі, отже маючих іспит видїловий з одної з трох ґруп фахових. Таким учителям з висшою кваліфікациєю треба було признати висшу платню.

Дальша зміна відносить ся до платнї учителїв в громадах сільских, т. є. в пятій клясї. Доси побирали учителї в тій клясї в 15 проц. посад кождого повіта 400 зр.; в 20 проц. посад 350 зр., а в 65 проц. посад 300 зр. Тепер же предкладає Видїл краєвий для 25 прц. посад 350 зр, а в 65 прц. посад 300 зр. Тепер же предкладає Видїл краєвий для 25 проц. посад кождого повіта 400 зр. для прочих же 75 прц. 350 зр.

В платнях молодших учителїв предкладає Видїл краєвий слїдуюче підвисшенє:

В третій клясї шкіл народних і в четвертій клясї шкіл видїлових замість 360 зр. платнї і 36 додатку на помешканє, будуть побирати молодші учителї 400 зр. платнї і 40 зр. на помешканє. — В чертвертій клясї шкіл народних будуть побирати молодші учителї замість 300 зр. платнї і 30 зр. додатку — 400 зр. платнї і 40 зр. додатку.

Додаток на помешканє побирали доси лиш учителї в містах і місточках у висотї 10 проц. своєї платнї. В громадах сільских лиш управитель або учитель школи, котрий учив сам один в школї, мав право до безплатного помешканя в будинку шкільнім, або в браку того до відповідної винагороди. Тепер предкладає Видїл краєвий признанє додатку у ви-

В роковий день.

(З нїмецкого — Павла Вільгельма.)

I.

Був то красний день. Він же сполучив дві красні душі в одну звязь, котру не годна розірвати нїяка сила, хиба сила смерти. Дївчину хорошу, як весняна цьвітка, повінчали нинї перед престолом з мужчиною, котрого она собі сама вибрала, а урадовані серця наповнило невисказане щастє, не закаламучене нїчим, хоч би навіть несьміливим поглядом в будучність, котра препі так весело і рожево до них усьміхала ся. І так сидїли тепер всї веселі при весїльній вечері: молода, молодий та їх родичі серед веселих гостий весїльних.

Всїх лиця яснїли відблеском найбільшого щастя. Та й чого ж би їм ще не ставало, щоби були таки по правдї щасливі і веселі? Молодий мав перед собою безжурне удержанє, а тепер ще взяв собі молоду жіночку — словом, здавало ся, що земля вистелена єму рожами — рожами без колючок, радість без смутку — єму здавало ся, як би знайшов ся в тім раю, про котрий розповідає ся лиш в казках.

Аж ось встав батько молодої і відслонив на стїнї красний образ, представляючий молоду і молодого. Якийсь молодий артист-маляр зробив его після двох маленьких портретів.

Я як они мимо всего були добре представлені! Дїйстно то були ті самі усьміхнені черти лиця молодої, що красувала ся, як рожа, то були красні повні одушевленя очий, що сьвітили ся сльозою радости, то були ті любенькі ямочки в личку і ті принадно усьміхнені як рожа в розцьвітї губоньки — а то був також і молодий зі здоровим, мужеским лицем та хорошою темно бльонд бородою і високим мислячим чолом.

А батько молодої показав на красний малюнок і сказав до них обох: „Возьміть той образ на памятку від мене, нехай він вам все пригадує сю сьвяту хвилю і вашого батька, котрий з цїлого серця дїлить ся вашим щастєм, а котрого найбільшим бажанєм єсть, щоби міг видїти, що вам обоїм минає житє щасливо і весело! Дай Боже, щоби ти, донечко, знайшла правдиве щастє житя при своїм честнім і добрім чоловіцї! А тепер возьміть чарки і цокнїть ся зі мною, щоб веселий сей день знову вернув ся!“

І чарки забренїли разом чистим дзвінким голосом, лиш в оцї молодої заблисла сльоза, як перла.

II.

В двайцять лїт пізнїйше.

Прийшов роковий день. Они сидїли знову разом, як того веселого дня, лиш сим разом не було вже гутірливих гостий. За то двоє веселих, повних молодечої сьвіжости діточок збільшило малу громадку, вісїмнайцятьлїтний молодець і тринайцять лїтна, дуже люба дївчинка. Та ще одного не ставало в тій громадцї, а то батька молодої. Та й як було єму прийти, — він вже лежьв від кількох днів глубоко, глубоко в холоднїй земли. Аж тепер видимо, що всї мають на собі жалібну одежу і зовсїм не так весело споглядають. Молода дївчинка притулила ся з любовію до матери, а та погладила єї по зарумяненім легенько личку а відтак поцїлувала щиро в чоло.

То не була вже тота, що давнїйше як би весняна цьвітка жіночка, лице у неї було блїде, а волосє майже вже посивіло, та й щоки не були вже такі повні та круглі, як колись — а всеж-таки була ще з неї хороша жінка; ніжні черти лиця, все ще милі уста і щирі, ясні очи остались ті самі. Лїта і всілякі нещастя та клопоти все-таки не змогли затерти до послїдка слїдів давної краси сего лиця.

Не так єї чоловік. Хиба-ж не перейшло і по нїм двайцять лїт? А всеж-таки осталось волосє на его голові таке буйне, як було і ледви що деиеде показував ся сивий волосок.

Так то, так, нинї був роковий день. І він обняв свою любу жіночку, котру жаль та сум по помершім батьку, видко, дуже пригнобив, і відозвав ся до неї:

„Моя дорога жіночко — не проливай сльоз, та-ж видиш, він, що правда, спочив в холод-

соті 10 проц. побираної платнї всім учителям, отже як молодшим так і старшим в громадах сїльских.

Новий закон має увійти в жите з днем 1 вересня 1896 р.

З причини проектованого підвисшеня платнї учительскої надвишка видатку винесе в найблизших роках 104.540 зр. отже о 1 кр. додатку до податків посередних вистане на 1897 р. для покритя звишки спонуканої полїпшенем быту учителїв. Позаяк закон має увійти в жите аж від 1 вересня 1896 р., то за рік 1896 вистане на ту цїль сума 35.000 зр.

З причини підвисшеня платнї учителям народним в найвизшій клясї, заявив ся Видїл краєвий против признаваня пільг в оплатах на фонд емеритальний.

З Ради державної.

На засїданю Палати послів з дня 11 с. м. підчас ґенеральної дебати над буджетом промавляли:

Пос. Наберґой, котрий домагав ся від правительства сповненя бажань Словенцїв і Хорватів на Побережу. — Пос. Романчук жалував ся на гнобленє Русинів в Галичинї і назвав помиренє Поляків з Русинами Потемкіновими селами. Лиш Нїмцї, Поляки та ще й Італїянцї мають найбільше прав. Нїмцям, позаяк они числом і культурою стоять висше, треба признати першеньство (Молодочехи противлять ся тому), але з того не виходить, щоби другі народи гнобити. Від коли в Галичинї дано польскому языкови рівне право, щезла неохота до нїмецкого. Бесїдник жалував ся відтак на занедбанє руского шкільництва і виступив відтак остро против правлїня ґр. Баденї'ого в Галичинї доказуючи, що збільшив ся елемент радикальний. Наконець оказав бесїдник, що згодив би ся на мінїстерство Баденї'ого, але без Баденї'ого.

Пос. Фурніє доказував, що его партия (лїберали) не єсть капіталїстична, але здержанєсь значної части капіталу від продукциї єсть шкідливим для промислу і торговлї. Бесїдник обговорював відтак угоду з Угорщиною і сказав, що его партия єсть за тою угодою, бо не хотїв би, щоби дуалїстичний устрій перемінив ся на федералїстичний. — Пос. Пацак полемізував з попереднім бесїдником, доказуючи, що справа моравска істнує рівночасно з ческою. Усуненє несправедливости на Мораві єсть головним услїем мира в Чехії. Бесїдник обговорював відтак змінене положеня парляментарного і сказав: „Від 4 місяцїв змінили ся відносини в парляментї зовсїм. Президент мінїстрів усьміхає ся в повній Палатї і в комісиї буджетовій; мінїстер справедливости усьміхає ся в повній Палатї і в комісиї прасовій; мінїстер фінансів усьміхає ся в комісиї буджетовій і до послів. То усьміхаючє ся мінїстерство. Але оно не годне нас збити з дороги, бо стоїть ему на дорозї велика перешкода, бо в Чехії нема більше зненавидженого чоловіка як намістник ґр. Тун. Мінїстерство Баденї'ого не принесло нам ще нїчого. Ми чекаємо. Бесїдник вернув знову до ґр. Туна і сказав: Ми не можемо з ним господарити, він не може з нами — один з нас мусить піти, але ми не підемо. Нас девятьдесять, а він один. Коли правительство хоче залагодити ческу справу, то мусить довести до порозуміня межи обома народами ческої корони.

Пос. Вахнянин обговорював сумне положенє селяньства в Галичинї, котре єсть причиною вандрівки до Бразилії. Бесїдник заявив, що буде голосувати за буджетом, але в специяльній дебатї буде ставити внесеня і предложить жалоби Русинів з послїдних часів, а переконаний, що правительство буде з ними числити ся. — Пос. Вебер полемізував з лїбералами і жалував ся на нечуваний гнет ческого народу на Мораві та на збиткованє ся над ческими вояками; на доказ того навів він кілька примірів.

На сїм перервано дебату а по кількох інтерпеляциях закрито засїданє.

Перегляд полїтичний.

На суботнїшнім засїданю Палати послів при дискусиї над титулом „Найв. Двір“ жалував ся пос. Люеґер на то, що депутациї не допускають ся до Є. Вел. Цїсаря. — Президент кабінету ґр. Баденї відповів, що принятє зависить від особистої волї Цїсаря. Так бесїдник, як і кождий член правительства запитаний Цїсарем промавляє завсїгди за принятєм депутациї, особливо коли розходить ся о жалоби против правительства. Відтак ухвалено титули „Найв. Двір“ і „Рада державна“.

Президент мінїстрів ґр. Баденї причимав вчера делеґатів рускої депутациї і казавши собі предложити зміст бесїди маючої виголосити ся до Монархи і меморандум заявив, що Цїсар прийме нинї шість членів депутациї. П. Президент мінїстрів припоручав зложити депутацию з двох сьвященників, з двох міщан і двох селян.

З Петербурга доносять, що єсть в проєктї зреорґанїзувати мінїстерство справ внутрішних, рільництва і дібр державних. Канцелярия при мінїстерстві справ внутрішних має бути значно розширена.

З Льондону доносять, що держави европейскі по залагодженю справи других кораблів военних і справи Саіда-паші не думають о нїякій дальший акциї, лиш хотять допильнувати заведеня спокою у Вірменії. — Саід-паша вернув вже з анґлїйскої амбасади під услівями: що ему і его родинї буде забезпечена повна свобода, що буде міг свобідно вибрати собі місце побуту, що не будуть змушувати его принимати який небудь уряд і що платня буде ему правильно виплачувати ся.

Новинки.

Львів дня 16 грудня 1895.

— **Є. Ем. Кардинал Сембратович** був в суботу в полудне в Успеньскій церкві, почім оглянув музей Ставропигійского інститута, де показував рідкости з нашої старини своїм гостям: папскому аблеґатови Бавмґартенови і офіцирови папскої ґвардиї ґр. Петромаркіому. Вечером того-ж дня устроїли пансионерки женьского інститута під управою СС. Василиянок у Львові в честь Є. Ем. Кардинала концерт за запросинами. — Вчера, в недїлю, відбув ся в кардинальскій палатї великий обід, на котрий запрошено 66 осіб.

— **З Відня** пишуть нам: За старанем послів Вахнянина і Країньского (властителя Вишатич), правительство центральне призначило 5.000 зр. безворотної запомоги для погорільцїв села Вишатич, перемиского повіта. Єсть се мала поміч для 200 погорівших господарів, але все таки поміч.

— **Пос. Барвіньский** був між иньшими дня 9 с. м. на обідї цїсарскім. Підчас церкле розмовляв Цїсар довший час. Передовсїм згадав про кардинала, на що п. Барвіньский замітив, що се відзначенє для рускої церкви мають Русини завдячити милости Є. Величества. Цїсар відповів, що папа радо пристав на предложенє Єго, щоби додати рускій церкви більшого блеску. Відтак

вій могилї і пропав для нас на віки, але він не чує вже нїякого болю — ему там добре, він переніс ся до того вічного спочинку, який єсть хиба в могилї, спочив на віки, забув на все. Нехай з Богом спочиває! Пригадай собі той день, коли ми повінчали ся і глянь на он той образ, що він нам дав на спомин. І він так ж вже не молодий, та не так вірно представляє наші черти. Але ось бачиш, Господь Бог поблагословив нас щастєм, дав нам нашого чемного Кароля і мою любу малу Оттильку, що таки зовсїм до тебе подібна; така красна та невинна, як ти колись була, коли я полюбив ту нїжну як цьвітка дївчину цїлим жаром щирої любови. А той жар не зменшив ся, лиш ще більше скріпив ся в моїм серци, так, що спочиває тепер в нїм твердо як скала і твоє житє зробив моїм. На сю сьвяту згадку того дня приречім же собі нинї, що будемо і дальше собі вірні в щастю і нещастю, в радости і горю! Ми похоронили дорогого нам покійника, збережім же ему в души щиру память!“

Тихо і поважно мовчали всї, лиш мала Оттилїя, що сперла ся своїй матери на руку, стала з тиха плакати....

III.

Пятьдесять лїт пізнїйше.

Так, так, заглядай лиш крізь вікно ти любе, добре сонїнько! А може не правда, ти сьмієш ся і нинї так само, як завсїгди, та заглядаєш послїдним проміном до малої комнатки, де сидить стара майже вже слїпа бабуся і читає біблїю? Тихо, тихенько порушає она устами і шепче щось до себе. Біле як снїг волосе окружає еї поморщене лице а з него виглядає двоє мутних, сивих очий. Добра бабуся! А коли она так перевертає і перевертає картки, обернула одну, на котрій майже вже витертими буквами було виписаних кілька слів: „16 мая 18...“ Она задрожала та повела слабою, костистою рукою по очах, мов би хотїла обтерти ту сльозу, що заблисла межи еї повіками.

„Анї одно з них не знає о тім — шепнула відтак беззуба бабуся і кивнула головою. Встала відтак та штильгупає до шафи і виймає якийсь старий, споловілий образ олїйний і ставить его на комоді. А в еї души віджівають ся всї ті згадки сумні і тужливі, які вяжуть ся з тим старим образом.

Аж темно зробило ся їй в очах, але відтак стало знову ясно, як коли-б від блеску сьвітла, она чує, як бренять чарки і добре знаний їй голос відзиває ся:

„А тепер возьміть чарки і цокніть ся зі мною, що-б веселий сей день знову вернув ся!“ І ось щезає сей образ, а насуваєсь новий. Она видить свого покійного мужа, в чорній, жалібний одежи, як він показує на якийсь образ і говорить: „Ми похоронили дорогого нам покійника, збережім же ему в души щиру память!“ А тепер виринає перед еї очима все, що від того дня стало ся, цїле еї житє, в котрім змінило ся тілько щастя і болю, тілько радости і горя. В два роки по смерти батька, котрого так дуже любила, помер і еї добрий чоловік, котрого смертельна недуга борзо забрала. Она убрала жалобу і оплакувала его глубоко і щиро. Пригадує собі той день, коли то він послїдний раз на ню подивив ся, коли зі сльозами в очах устиснув еї руку і промовив: „Бувай здорова, моя дорога подруго житя мого, ти стояла щиро при менї до самого кінця, і лиш одна смерть може нас тепер розлучити. Шануй завсїгди образ твого покійного батька, а згадай собі і на мене, коли на него споглянеш“. То були его послїднї слова, а відтак він помер.... Так то, так, і від того часу минуло богато лїт та вибухла люта, кровава війна. Еї син — еї одинак Кароль, став вояком. Та й він мусїв піти, як богато других на кроваву війну. Она его вже більше не видїла — він погиб на поли чести. — І знов полили ся горячі сльози з еї утомлених, старих очий.

Але осталась потїха на послїдні дни еї старости. То була еї одинока донька Оттилїя. Она віддала ся за честного чоловіка, з котрим жила в радости і щастю. Взяла свою стару матір до себе, і призначила їй окрему, маленьку але привітну комнатку, бо стара мати держала ся осторонь від людий і любила самоту.

Оттут она і сидить перед образом, стара бабуся, та думає, передумує і покиває головою мов би дрімала. Таже то нинї пятьдесяті роковини еї весіля: отже то длятого виймила она старий образ і пригадала собі всїх а всїх, що вже давно спочили в холодній земли, лиш ще она одна ходить по Божім сьвітї.

Але чогось їй не конче весело, старій бабуси, очи чогось так утомили ся і ослабли, що самі би від себе замкнули ся, а тїло хотїло

розпитував ся Цїсар про подорож до Риму. На останку згадав про соймову сесию. П. Барвіньский замітив, що сойм буде мусїв тепер конечно зробити щось для поправи долї селяньства, котре вельми зубожіло і тому громадно виходить з краю. Цїсар виразив здивоване, що власне до Бразилії еміґрують, де климат забійчий для наших людий. На се відповів п. Барвіньский, що товариство сьв. Рафаїла зробило похибку, спрявивши еміґрацию в сю сторону, і аж пізнїйше бачило, що се була похибка. Цїсар замітив, що й аґенти мусять причинити ся до того. П. Барвіньский відповів, що неперечно й аґенти вводять в блуд наших селян темних і викуповують за безцїн добро їх, однак богато спряє тому і нужда економічна нашого селяньства, котре не вміє собі дати ради і глядить спасення за морем.

— **З Микулинець** пишуть нам: З д. 15 грудня 1895 входить в жите новоутворене Товариство задаткове з ограниченою порукою в Микулинцях, затверджене і зареєстроване ц. к. судом торговельним. Цїлею товариства єсть прийти з помочию дешевим кредитом тутешному міщаньству і доохрестному селяньству та вирвати їх там способом з рук лихварів. До розвитку сеї інституциї много причинив ся тутешний властитель Микулинець Вп. п. ґр. М. Рей, котрий уділив товариству 1000 зр. і тим способом може товариство з днем заложення хосенно дїлати. Уважаємо за свій обовязок на сїм місцї Вп. п. ґр. Рейови зложити за той благородний чин нашу сердечну прилюдну подяку. *Товариство задаткове* в Микулинцях.

— **Гарне торжество** обходили ученики тутешної семинариї учительскої мужескої з нагоди іменин свого директора, п. Лукияна Татомира, дня 13 с. м. н. ст. По торжественнім Богослуженю в костелї сьв. Николая, зібрали ся ученики разом зі збором учительским в сьвяточно пристроєній салї, де кандидати IV року, Кароль Мриголод (іменем Поляків) і Сидір Кабаровский (іменем Русинів) зложили директорови желаня, а опісля ряд продукций музичних під батутою професора музики і сьпіву о. О. Нижанковского.

— **Холєра.** Дня 13 грудня було 6 недужих на холєру осіб з попередних днїв в лїченю; згаданого-ж дня занедужала одна особа, померли дві, а в лїченю остало пять.

— **Убийство.** В суботу передполуднем в домі Ставропигійского Інститута при ул. Зацерковній найдено в прачкарни трупа служницї середного віку висячого на гаку. Она жила в незгоді з мужем, котрий єї занедбував задля якоїсь любовницї. Слїди на шиї вказують, що нещасту удушено а відтак повішено. Підозріного о то мужа Василя Голода, возьного при товаристві обезпечень „Ґізеля" увязнено. Слїдство полициийне викрило такі подробицї: Доська Голод, родом зі Стратина, 25-лїтна, служила у Мельника старшого помпієра від довшого часу і була все вірна, пильна і послушна. В пятницю вечером носила воду до прачкарнї, а коли еї панї прийшла там по 9 ій годинї застала вже єї трупа. Слїдство виказало дальше, що муж убитої Василь Голод, відгрожував ся часто, що єї убє, та неміг виказати ся, де був в пятницю вечером. Здає ся, що убийник мав помічника, бо сам був би не міг убити сильної і здорової жінки.

— **Пригода на зелїзници.** Ц. к. Дирекция руху зелїзниць державних оповіщує: По причинї перепукненя колеса і снасти при возї товарового поїзду ч. 1288, дня 13 с. м. недалеко стациї в Добровлянах, опізнив ся особовий поїзд ч. 1215 о 2 години і 50 минут і не міг получити ся з иншими поїздами в Стрию.

— **Легковірність людий.** В купецких кругах у Львові оповідають про таку історию: Один купець, що мав величавий склеп, дуже гарний і розмірно не дорогий товар, не мав щастя, бо люди не купували у него кажучи, що там за високі цїни. По кількох безсонних ночах, які провів купець на тяжкім роздумуваню, попав він на таку вигадку: підвисшив всї цїни, оголосив, що випродує товар по зниженйх цїнах і нинї цїлий Львів, навіть і такі, що нїчого не потрібують, біжать стрімголов до его склепу, щоби скористати з „доброї нагоди".

— **На смерть.** Перед судом присяжних в Чернївцях відбула ся розправа против 27-лїтного Стефана Ткачука з Петрівцїв о убийство своєї тещі. Суд засудив обжалованого на кару смерти через повішене. Застунник обжалованого зголосив протест неважности.

— **Великан.** В Парижи появив ся 21-лїтний великан. Єго величезна висота виносить 2 метри 45 центиметрів. О тім хиба можна сказати, що Пан Біг від него міру згубив.

— **Дванайцятьлїтний жених.** З Льондона доносять о такій пригодї: Перед кількома місяцями вявила ся в урядї в Дублїнї молода пара і зажадала від судиї, щоби єї повінчав. Але урядникови видав ся жених якось надто молодим і він спитав о его вік. Коли довідав ся, що жених має всего лиш дванайцять лїт, відмовив жаданю і не звінчав пари. Цїла річ вигладає ще дивнїйше, коли зважить ся, що відданиця має 25 лїт, єсть дуже красна і не бідна. Обоє молодята з жидівских родин; він називає ся Ґольдберґ а она Шляйндер. По відмові вінчаня в урядї удала ся молода пара до дублїньского рабіна і велїла себе звінчати, але й той віправив їх з нїчим. Родичі обоїх не могучи їм вибити з голови того неприродного бажаня, держали їх під строгим доглядом дома. Однако перед тижднем удало ся малому Ґольдберґови утечи від родичів, а коли не вертав кілька днїв і родичі стали за ним розвідуватись, дізнали ся, що й молода Шляйндер щезла з родинного дому. Хлопець взяв з собою 200 зр. і як догадують ся, утїк з своєю любкою до міста Шиффільд, де має свояків.

би спочати, хотїла би таки й сама пійти в могилу до свого покійного батька, до свого доброго чоловіка та до бідного сина. Та чи борзо побачить ся знову з поумиравшими?

Хтось пукає до дверий. Несьмілйвий голос дитяти задзвенїв мов дзвіночок: „Бабусенько, приходжу вам пожелати". Они преці не забули, що стара мати сьвяткує нинї роковий день свого весїля і Оттилїя убрала біленько свою наймолодшу донечку, дала їй красну, велику китицю рож в руку, і так пішли они до старої бабусї, щоби зробити їй радість. Пукають до дверий. Нїхто не відповідає. Оттилїя отвирає дверї і входить. І ось видить она, що бабуся сидить перед старим образом, зложила руки на колїна і замкнула очи, мов би спала.

Бабуся померла. Мала Гануся біжить до неї і хоче їй подати китицю цьвітів, але бабуся не пригортає вже до себе свою найлюбійшу внучку, як бувало, та не притискає до зівялих грудий — сидить нїма і студена.

З плачем припала Оттилїя на колїна коло єї ніг і горячі сльози спливали на єї руки. — „Чому бабуня не хотять взяти від мене рож?" — питає мала Гануся та зачинає й собі плакати. — „Бабуня заснули" — відповідає прибита горем мати, а нахилившись до померлої плаче знову рісними сльозами.

Завтра поховають стару бабусю. — А що буде зі старим образом? Єго мабуть дістане колись мала Гануся і буде шанувати яко памятку.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция руху зелїзниць державних** оповіщує: Австро-угорско-росийский рух граничний. З днем 1 січня 1896 увійде в жите нова тарифа часть II. зшиток 2. (тарифа виїмкова для збіжа і пр.).

Північно нїмецкий рух збіжевий з Галичиною а Буковиною. З днем 1 грудня 1895 увійшов в жите додаток III. до тарифи з 1 січня 1894.

Рух товаровий поміж Ільльово loco і transito а Галичиною і Румунією через Варшаву-Границю. З днем 1 грудня 1895 увійшов в жите додаток III. до тарифи для висше згаданого руху товарового.

Телєґрами

Рим 16 грудня. В парляментї розпочала ся дебата над Африкою. Правительство предложить нинї проект в справі африканьскій.

Кельн 16 грудня. Вчера упало 16 вояків з критими возами з моста на каналї Мепперн у воду і 4 з них утопили ся.

Надіслане.

Правда, вістник полїтики, науки і письменства виходити ме з новим роком 1896 раз в тиждень кождої пятницї в обємі одного аркуша. Цїна в Австриї річно: 4 р., піврічно 2 р., чвертьрічно 1 р. за границею (задля значних коштів пересилки) річно 8 рубл., піврічно 4 рубл.

Щоби управильнити наклад, просимо о скорі замовленя, а передплату просимо надсилати перед новим роком, взглядно перед почином нового чвертьрочя. При сїй нагодї просимо о присилку залеглих належитостий, які виписані на адресї.

Осьмий рік стоїть наш вістник на сторожи українсько-рускої національної ідеї і культурного розвитку українсько-руского народу і після спроможности, серед трудних і невідрадних обставин заступає інтереси України-Руси, а жива участь в обороні сих інтересів, яку проявляли наші письменники нашого вістника з усїх сторін України-Руси, засьвідчає потребу істнованя нашого вістника.

Відповідно потребам і домаганям які проявляли ся з ріжних чторін України-Руси, перемінили ми сторік наш місячник на двотиждневник, щоб сим способом дати спроможність нашим письменникам як і читачам до частїйшої обміни гадок. Полїтична блуканина і затемнюване ясного ідеалу народного українсько-руского, до чого всякі люди і сьвідомо і несьвідомо прикладають свої руки, вкладає на нас тим більший обовязок, пильнувати сеї справи і тому ми рішили ся вістник наш зробити письмом тижневим без підвисшення передплати, хоч наклад видавництва тим збільшить ся. Робимо се в тій певній надії, що земляки наші з усїх сторін України-Руси щиро підопруть наші змаганя не тілько материяльними засобами, але й письменною підмогою. Просимо особливо надсилати нам вісти про жите-буте нашого народу і всякі прояви, змаганя та перепони на сїм поли з усїх сторін України-Руси, щоб вістник наш був повною лїтописю змагань і розвитку національно-полїтичного і культурного всего українсько-руского народу. — *Ред. Правди.*

— **Книгарня наукового тов. Ім. Шевченка** у Львові, улиця Академічна ч. 8. продає слїдуючі книжки: Вас. Чайченко. Під хмарним небом, поезиї часть I, 1 зр., Книга казок, поезиї часть II, 60 кр., Твори прозаїчні ч. I. 80 кр., ч. II. кр., ч. III. 80 кр. — Записки Товариства імени Шевченка ч. I, II, III, IV. по 1 зр.— Тарас Шевченко. „Кобзар" 2 томи 4·50 зр., з пересилкою 5 зр. — Павло Граб. Збірник поезий ч. I. 20 кр., З чужого поля. Переклади 20 кр. — Іван Сурик. Твори, з московского 10 кр. — Олекс. Колесса. Шевченко і Міцкевич 1 зр. — Ґерінґ-Герасимович. Що то є господарність 30 кр. — Шевченко з бандурою над Днїпром 25 кр. — Осип Маковей: Поезиї ч. I. 20 кр. — Михайло Старицкий. В темнотї драма 20 кр. — Юлїй Верне. Подорож довкола землї 50 кр. — Молитвенник народний (фонетичний) 15 кр. — Марко Кропивницкий. Тита єрівнадрама 20 кр.

Розбишаки на рїцї Місісіпі. Повість з житя американьских полїшуків в перекладї К. Вербенка, вийшла осібною книжкою (609 стор. друку) і продає ся по цїнї 80 кр. в книгарни Ставропигійскій, тов. ім. Шевченка і у накладця К. Паньковского.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

Найдешевше жерело закупна в Галичині

☛ також на рати. ☚

На теперішну пору надійшли вже великі транспорти диванів, хідників, диванів для їдальней і комнат дитинних, стінних, церковних і перед престоли. Надто портиєри вовняні, занависи коронкові, колдри, коцики до подорожи, дери на коні і санки, вкінци капи на ліжка і столи по дуже низьких цінах.

Великий вибір правдивих диванів перских і смирненьских. Задивляючо дешеві артикули декорацийні хиньского і японьского виробу.

Щоденно одержуємо нові посилки до ріжних відділів нашого маґазину, як прим. блюзки, костюми, шляфрочки, капелюші дамскі і дитинні, плащики, суконки дитинні і убраня для хлопчиків, біле Єгера, вироби волічкові, рукавички, панчохи, кальоші росийскі, парасолї від дощу, артикули футряні, як зарукавки, ковнїрі, шапочки, коронки, встяжки, воальки і т. д.

П. Т. Войсковим, державним і приватним урядникам також пп. властителям дібр, оо. духовним і учителям **улекшуємо закупно запроваджаючи часткові сплати.**

Цїнники gratis і franco. 83

Листи і замовленя просимо адресовати:

До заряду Віденьского маґазину

„Au Louvre“

у Львові, площа Капітульна число 3.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купує і продає

всякі ефекти і монети

по курсї даним найдокладнїйшім, не числячи жадної провізиї

Яко добру і певну льокацию поручає:

- 4% листи гіпотечні коронові
- 4½% листи гіпотечні
- 5% листи гіпотечні преміовані
- 4½% листи Тов. кредитового земс.
- 4½% листи Банку краевого
- 4% листи Банку краевого
- 5% облїґациї комунальні Банку крае.
- 4½% пожичку краеву галицку
- 4% пожичку краеву галицку коронову
- 4% пожичку пропінацийну галицку
- 5% „ „ буковиньску
- 4½% пожичку угорскої зелїзної дороги державної
- 4½% пожичку пропінацийну угорску
- 4% угорскі Облїґациї індемнізацийні
- і всілякі ренти австрийскі і угорскі,

котрі то папери контора виміни Банку гіпотечного всегда купує і продає

по цїнах найкористнїйших.

Увага: Контора виміни Банку гіпотечного приймає від Вп. купуючих всякі вильосовані, а вже платні місцеві папери цінні, як також купони за готівку, без всілякої провізиї, а противно замісцеві лишень за відтрученєм коштів.

До оферт, у котрих вичерпали ся купони, доставляє нових аркушів купонових, за зворотом коштів, котрі сам поносить. 80

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика ч. 9.

приймає

абонамент на всї дневники по цїнах оригінальних.

С. Шпітцер у Відни

поручає

Товари камінні і шамотові.

Плити білі і кольорові. — Насади коминкові. Комплєтні урядженя для стаєн і обор.

На жадане висилаємо катальоґи.

Заступники для Галичини і Буковини

Гамель і Файґель

у ЛЬВОВІ, улиця Коперніка число 21.

С. Кельсен у Відни

поручає

Кльосети з переплнвом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненєм. — Збірники на воду. — Комплєтні урядженя купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ

Львів ГАМЕЛЬ і ФАЙҐЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане висилає ся катальоґи.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.